

**PODLASKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTEKÓW
15-554 Białystok, ul. Dojlidy Fabryczne 23**

R.5183.25.2015.ZC

Dnia

2015 -07- 13

Załączniki szt.

**Urząd Miejski w Białymstoku
Departament Ochrony Środowiska
i Gospodarki Komunalnej
ul. J.K.Branickiego 9
15-086 Białystok**

Zgodnie z przepisami art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* [Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.] przekładam **zalecenia konserwatorskie** (opracowane na podstawie dokumentacji z zasobów WUOZ w Białymstoku¹) w sprawie prac remontowych obudowy studni wierconej oraz wymiany armatury studziennej wraz z pompą głębinową na terenie Ogrodu Branickich w Białymstoku (działka nr ewid. 1742/2, obręb: 11) w związku z wnioskiem z dnia 24 czerwca 2015 r. l.dz. DOS-III.7013.2.2015:

1. uwarunkowania konserwatorskie:

- 1.1. studnia wiercona znajduje się na terenie dawnego ogrodu przy Pawilonie Chińskim, stanowiącego część ogrodu Branickich (właz studni posadowiony w poziomie terenu ogrodu)
- 1.2. teren w tej części Ogrodu Branickich podniósł się o ok. 1 m; rośnie w tym miejscu kilka drzew o średnicach powyżej 40 cm oraz nasadzenia (zdegradowane) dokonane w trakcie prac rewaloryzacyjnych pod kier. St. Bukowskiego w latach 50. i 60. XX wieku; całkowitemu zatarciu uległ dawny układ drogowy tej części ogrodu; nie istnieje też kaskada na zakończeniu kompozycji od strony kanału
- 1.3. koncepcja rewaloryzacji przewiduje rekonstrukcję barokowego charakteru tej części ogrodu w ścisłym powiązaniu z Pawilonem Chińskim (obecnie nieistniejącym) – kompleksowa odbudowa spójnej całości
- 1.4. odbudowie Pawilonu Chińskiego winien towarzyszyć regularny ogród z geometrycznie kształtowanymi drzewami – odtworzenie ogrodu wiąże się z koniecznością przeprowadzenia poważnych prac ziemnych, mających na celu przywrócenie dawnego poziomu użytkowego terenu (obniżenie poziomu terenu o ok. 1m) – tym samym usunięcie rosnących na tym terenie drzew
- 1.5. sprawne funkcjonowanie przedmiotowej studni jest niezbędne do uzupełniania wody w kanale, do zasilania fontanny z kaskadą i do napełniania dawnego stawu w północnej części Ogrodu Branickich

¹ Wykaz dokumentacji w zasobach WUOZ w Białymstoku dotyczącej ogrodu przy Pawilonie Chińskim:

- a) Ogród Branickich w Białymstoku. Koncepcja rewaloryzacji, oprac. D.Sikora, ROBiDZ Warszawa 2007, uwzględniająca także:
 - 1) *Widok na Pawilon Chiński od strony kanału*, rycina autorstwa J.H.Klemma i M.Rentza z lat 50. XVIII w.
 - 2) *Widok na Pawilon Chiński od strony kanału*, rycina autorstwa P.R. de Tirregaille z poł. XVIII w.
- b) Ks. J.Nieciecki, Rewaloryzacja Ogrodu Dolnego w ogrodzie Branickich w Białymstoku. Propozycja zakresu i rodzaju prac, *Biuletyn Konserwatorski województwa podlaskiego*, z. 20, Białystok 2014, s. 6-118

2. uwarunkowania prawne:

- 2.1. studnia wiercona zlokalizowana jest na obszarze wpisanym do rejestru zabytków
- 2.2. realizacja prac opisanych we wniosku wymaga uzyskania pozwolenia konserwatorskiego

3. zalecenia konserwatorskie:

3.1. zaleca się:

- 3.1.1. opracowanie kompleksowego projektu gospodarki wodą na terenie Ogrodu Branickich uwzględniającego:
 - 3.1.1.1. akwenty wodne już zrewaloryzowane (fontanny na dziedzińcu wstępnym, fontanny w salonie ogrodowym)
 - 3.1.1.2. akwenty wodne planowane do rewaloryzacji (kanał połączony ze stawem, fontanna z kaskadą, fontanna na terenie boskietów, stacja pomp, studnia wiercona [głębinowa])
 - 3.1.1.3. lokalizację wszystkich niezbędnych urządzeń technologicznych (komór technologicznych) do obsługi ogrodowych akwenów wodnych
- 3.1.2. urządzenie studni wierconej o parametrach umożliwiających zasilanie fontanny z kaskadą, uzupełnienie wody w kanale i napełnienie stawu (planowanego do odtworzenia)
- 3.1.3. posadowienie wjazdu w poziomie terenu dawnego ogrodu przy Pawilonie Chińskim – konieczność obniżenia terenu o ok. 1 m oraz dostosowania rzędnej wjazdu do planowanej rzędnej terenu ogrodu (w rejonie studni rzędna terenu winna nawiązywać do rzędnej sąsiadującej alejki)
- 3.1.4. zamaskowanie wjazdu studni np. przysypanie warstwą żwiru itp.

3.2. dopuszcza się:

- 3.2.1. rozbiórkę dotychczasowej obudowy studni
- 3.2.2. wykonanie nowej obudowy studni o dotychczasowych (lub zbliżonych) parametrach (średnica, głębokość) w dotychczasowej lokalizacji
- 3.2.3. wymianę armatury studziennej

3.3. nie dopuszcza się:

- 3.3.1. lokalizacji studni w innym miejscu ogrodu
- 3.3.2. posadowienie studni z wjazdem o rzędnej innej niż rzędna planowana dla terenu ogrodu przy Pawilonie Chińskim
- 3.3.3. posadowienie studni z elementami wystającymi ponad planowany poziom terenu tej części ogrodu.

Zastępca
Podlaskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

Jerzy Maciejczuk

